ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ค้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วย รายได้ และการคืนทุน โรงพยาบาลอ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ชื่อผู้เขียน

นาย พงศธร แสงสวรรณ

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์วราภรณ์ ปัญญาสี ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.วิโรจน์ ตั้งเจริญเสลียร กรรมการ อาจารย์หทัยกาญจน์ เชาวนพูนผล กรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.จรัสพรรณ สงวนเสริมศรี กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นทุนต่อหน่วย อัตราส่วนค้นทุนค่าแรง ค่าวัสดุ และค่าลงทุน รายได้ และการคืนทุนของแผนกบริการผู้ป่วย โรงพยาบาลอ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ปีงบประมาณ 2542 ทำการศึกษาแบบย้อนหลัง ในทัศนะของผู้ให้บริการ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็น แบบบันทึกค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าลงทุน จัดแบ่งหน่วยงานในโรงพยาบาลออกเป็น 3 หน่วยค้นทุน คือ หน่วยค้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หน่วยต้นทุนที่ก่อให้เกิดรายได้ และหน่วยบริการผู้ป่วย หาค้นทุน ทางตรงของทุกกลุ่มหน่วยงาน งัดสรรต้นทุนทางตรง ของหน่วยต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และ หน่วยต้นทุนที่ก่อให้เกิดรายได้ ไปเป็นต้นทุนทางอ้อมของหน่วยบริการผู้ป่วย โดยวิธีสมการเส้นตรง (Simultaneous equation method) ข้อมูลรายได้ของโรงพยาบาล รวบรวมจากสมุคเงินสด และรายงาน การรักษาพยาบาลโดยไม่คิดมูลค่าจากฝ่ายเภสัชกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า โรงพยาบาลมีด้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งสิ้น 19,226,836.39 บาท เป็นค่าบริการ ประจำ (Routine service cost) ร้อยละ 68.54 และค่าบริการค้านการแพทย์ (Medical care cost) ร้อยละ 31.46 ต้นทุนค่าแรงต่อค่าวัสดุต่อค่าลงทุน เท่ากับ 4.27:2.19:1 สำหรับค้นทุนต่อครั้งผู้ป่วยนอก และ ทันตกรรมเท่ากับ 136.47 และ 204.31 บาท ตามลำดับ ค้นทุนต่อหน่วยผู้ป่วยในเท่ากับ 673.28 บาท ต่อวันป่วยหรือ 1,758.70 บาทต่อราย

ในช่วงเวลาเดียวกันโรงพยาบาลมีรายได้สุทธิจากการให้บริการผู้ป่วยทั้งสิ้น 10,860,871 บาท รายได้จากการเรียกเก็บทั้งสิ้น 22,329,213 บาท มีการคืนทุน ของค้นทุนทั้งหมดจากรายได้ที่เรียก เก็บ และจากรายได้สุทธิ เท่ากับร้อยละ 116.19 และ 56.49 การคืนทุนของต้นทุนดำเนินการจากรายได้ ที่เรียกเก็บ และจากรายได้สุทธิ เท่ากับร้อยละ 134.10 และ 65.22 การคืนทุนของต้นทุนดำเนินการ เฉพาะค่าวัสดุ จากรายได้ที่เรียกเก็บ และจากรายได้สุทธิ เท่ากับร้อยละ 395.11 และ 192.18 ตามลำดับ

การศึกษาครั้งนี้แสดงได้ว่า ต้นทุนค่าแรงมีอิทธิพลสูงสุด ต่อต้นทุนรวมทั้งหมดของ โรงพยาบาล แต่แนวทางที่เป็นไปได้ในการลดด้นทุนต่อหน่วย ของแผนกบริการผู้ป่วยของโรงพยาบาล ในทางปฏิบัติมี 2 แนวทาง คือ การลดด้นทุนค่าวัสดุ และการเพิ่มปริมาณบริการ ข้อมูลด้นทุนต่อหน่วย บริการผู้ป่วย รายได้ที่เรียกเก็บ และการคืนทุนของโรงพยาบาล เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นและมี ประโยชน์ในการนำไปใช้บริหารทรัพยากรของโรงพยาบาลให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป **Independent Study Title**

Unit Cost of Patient Service Revenue and Cost Recovery Aoluk Hospital Krabi Province

Author

Mr. Pongsathon Sanegsuwan

Master of Public Health

Independent Study Examining Committee :

Assoc. Prof.	Waraporn	Pannavalee	Chairperson
Lect. Dr.	Viroj 🔶	Tangcharoensathien	Member
Lect.	Hathaikan	Chowwanapoonpohn	Member
Assoc. Prof. Dr	. Jaratbhan	Sanguansermsri	Member

Abstract

The purposes of this study were to determine the unit cost, ratio of labour cost, material cost and capital cost, revenue and cost recovery of the patient service departments at Aoluk Hospital, Krabi Province for the 1999 fiscal year. A retrospective study, from the provider viewpoint, was performed by using the data record forms for labour cost, material cost and capital cost. Each unit of hospital and it's related sections was classified to be a cost center according to the following three catagories; non revenue producing cost center (NRPCC), revenue producing cost center (RPCC) and patient service (PS). The total direct cost of NRPCC and RPCC were determined and finally allocated to the PS by using the simultaneous equation method. The data of revenue were collected from cashbook and free service patient's report from the pharmacy department. Descriptive statistics was used to analyse the data

The results showed that the total direct cost of the hospital itself was 19,226,836.39 bahts. The total direct cost comprised of 68.54 percent routine service cost and 31.46 percent medical care cost. The ratio of labour cost : material cost : capital cost was 2.47:2.19:1 The unit cost of out-patient service and dental service were 136.47 and 204.31 bahts per visit respectively. The unit cost of in-patient service was 673.28 bahts per day or 1,758.70 bahts per visit.

Net revenue of patient service was 10,860,871 bahts, while accrual revenue was 22,329,213 bahts. Total cost recovery of accrual revenue and net revenue were 116.14 and 56.49 percent respectively. Operating cost recovery of accrual revenue and net revenue were 134.10 and 65.22 percent respectively. Material cost recovery of accrual revenue and net revenue were 395.11 and 192.18 percent respectively.

In conclusion, the total cost was mainly affected by the labour cost, but the two possible means to reduce the unit cost of hospital are ; to reduce the material cost and increase number of services. This study provided useful financial and management information for the hospital administrators in order to improve the efficiency of resources management.